

december 2015

PROJECTPLAN

ANDRIESSEN / DE KLERK FESTIVAL

erfgoed, educatie, ondernemerschap

Haarlem, 15 september – 3 oktober 2017

Andriessen / De Klerk Stichting

Inhoudsopgave

Inleiding op het festival 1

Doelstellingen van het festival 2

Activiteiten in het festival 3

Samenwerkingspartners in het festival 6

Financiën 7

Verslaglegging en evaluatie 7

Inleiding op het festival

Het jaar 2017 wordt een bijzonder jaar voor de Nederlandse muziek. Het is dan precies 125 jaar geleden dat Hendrik Andriessen geboren werd en een eeuw terug dat Albert de Klerk ter wereld kwam. Beide musici hebben een onschatbare invloed gehad op de ontwikkeling van de muziek in ons land, een invloed die doorwerkt tot op de dag van vandaag. Alle reden dus om deze jubilea aan te grijpen om het werk van beide componisten (hernieuwd) onder de aandacht te brengen van een breed belangstellend publiek.

Het is niet voor niets dat dit festival juist in Haarlem plaatsvindt. Voor beide componisten / organisten, en voor Albert de Klerk in het bijzonder (hij was meer dan 60 jaar organist van de St. Josephkerk), was Haarlem de spil van hun muzikale activiteiten.

Erfgoed in samenwerking...

Er is de laatste jaren veel aandacht voor erfgoedbeheer. Dat klinkt wellicht naar geschiedenis en stoffige partituren van lang vergeten componisten. Niets is minder waar. Juist in de actualiteit van het werk van Andriessen en De Klerk, en in de vele mogelijkheden en gelegenheden om dit tot klinken te brengen, toont zich het belang van een goed erfgoedbeheer. In onze levendige muziekcultuur wordt werk van Nederlandse

componisten minder geprogrammeerd dan we misschien zouden wensen. Met dit festival vragen we aandacht voor hun belangwekkende oeuvre en het muzikgenot dat velen daaraan kunnen ontleen.

...voor een breed publiek...

Met het oog hierop willen wij alle belangstellende muzikliefhebbers uit binnen- en buitenland uitnodigen om het festival te bezoeken. Nederland heeft interessante componisten en alle muzikliefhebbers moeten dat weten. In september en oktober 2017 is Haarlem *the place to be* om te genieten van Nederlandse muziek!

...met educatie...

Daarnaast is educatie een van de kernbegrippen in het evenement. Mede vanuit het oogpunt van erfgoedbeheer vinden wij het van belang om jongere generaties kennis te laten maken met hoogtepunten uit het (muzikale) erfgoed. Dat is een bijzondere en plezierige uitdaging, omdat kinderen open staan voor alle indrukken, ook (of misschien wel vooral!) op cultureel gebied. Daarom zullen we in het kader van dit festival samenwerken met Haarlemse scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Daarnaast richten de educatieve onderdelen van het festival zich op workshops voor vakstudenten muziek. Wij zullen hierbij samenwerken met een groot aantal conservatoria. Met betrekking tot de doelstellingen van deze educatieve activiteiten verwijzen wij graag naar het betreffende hoofdstuk in dit projectplan.

...en ondernemerschap!

Beide componisten werden geboren in Haarlem. Dat maakt deze stad tot een aantrekkelijke locatie voor het festival. Haarlem is al eeuwen dé muziekstad bij uitstek en met dit festival willen wij die betekenis van de stad nog eens extra onder de aandacht brengen. Wij hopen dat vele Haarlemmers (bewoners, ondernemers, beleidsmakers) plezier zullen hebben van de aanloop van belangstellende muzikliefhebbers uit het hele land. Omgekeerd zullen wij Haarlemse ondernemers vragen zich te committeren aan het festival. Daarmee ontstaat een win-winsituatie: door middel van het festival kunnen ondernemers zich profileren en het evenement vaart wel bij hun ondersteuning. In dit projectplan zullen wij aangeven op welke wijze wij de samenwerking met de Haarlemse ondernemers handen en voeten zullen gaan geven. De samenwerking met Pianohandel Andriessen in Haarlem is daarbij een eerste stap.

Doelstellingen van het festival

De doelstellingen van het Andriessen / De Klerk Festival werden hierboven al geïntroduceerd. Hieronder werken we deze doelstellingen verder concreet uit.

Doelstelling 1: Erfgoedbeheer en promotie van erfgoed

In dit project benadrukken wij het belang van het oeuvre van Hendrik Andriessen en Albert de Klerk vanuit het oogpunt van erfgoedbeheer. Een breed publiek zal tijdens een groot aantal concerten kunnen genieten van het werk van beide componisten. Daarnaast

zullen we het rijke oeuvre van Andriessen en De Klerk onder de aandacht brengen van potentiële uitvoerenden. We gaan hen direct uitnodigen voor de betreffende onderdelen, en we zullen hen voorzien van de belangrijkste informatie over de betreffende werken (uitgever, bezetting, achtergrond, uitvoeringspraktische informatie). Hiermee willen we bijdragen aan de vergroting van het aantal uitvoeringen van deze werken.

Doelstelling 2: Onder de aandacht brengen van een breed publiek

We willen de composities van Andriessen en De Klerk onder de aandacht brengen van een zo breed mogelijk publiek. Dit gaan wij in de eerste plaats doen in samenwerking met een aantal landelijk bekende ambassadeurs van hun werk, zoals de Haarlemse stadsorganist Jos van der Kooy en tv-presentator Paul Witteman (lid Comité van Aanbeveling). In het voortraject (vanaf september 2016) zullen zij aandacht vragen voor het festival in september en oktober 2017.

In dit voortraject zullen wij intensief samenwerken met RTV Noord-Holland, TV Brava Klassiek en NPO.

Doelstelling 3: Educatieve projecten rond het festival

Hierboven gaven we al aan te hechten aan educatieve projecten die muziek zoals die van Andriessen en De Klerk onder de aandacht brengen van een jongere generatie. De Stichting Haarlemse Opera zal een aanbod ontwikkelen voor Haarlemse scholieren uit het primair en voortgezet onderwijs. Dit educatieve programma zal gericht zijn op de muziektheaterproductie *De Spiegel uit Venetië* van Hendrik Andriessen.

Verder organiseren wij een studiedag voor orgelstudenten en verzorgen wij presentaties van muziekstudenten in de Grote of St. Bavokerk en de Philharmonie.

Doelstelling 4: Samenwerking met Haarlemse ondernemers en serviceclubs

We zijn ons ervan bewust dat samenwerking met Haarlemse ondernemers onmisbaar is. Zij zijn de beste promotors van (de producten van) hun stad en daar horen Andriessen en De Klerk uiteraard ook bij. De samenwerking tussen ondernemers en de Andriessen/De Klerk Stichting kan verschillende vormen aannemen:

1. Haarlemse ondernemers adopteren (delen van) het festival en financieren deze.
2. Haarlemse ondernemers faciliteren (delen van) het festival in natura.
3. De Andriessen / De Klerk Stichting biedt ondernemers de mogelijkheid tot verschillende vormen van exposure.

Het projectplan in de praktijk: de activiteiten in het Andriessen / De Klerk Festival

Na de beschrijving van de inhoudelijke doelen is het tijd om het project als een pakket van activiteiten te beschrijven. Het volgende overzicht dient daarbij als houvast.

Plaquettes Andriessen en De Klerk

In samenwerking met de Stichting Vrienden van de Bakenes worden plaquettes met een korte tekst geplaatst op de gevels van de voormalige woonhuizen van Andriessen en De Klerk aan de Bakenessergracht in Haarlem.

Tentoonstelling Andriessen / De Klerk

Het Museum Haarlem gaat deze tentoonstelling faciliteren, steeds in overleg met de vertegenwoordigers van de families Andriessen en De Klerk.

Korenlint 2017

Het traditionele Korenlint, georganiseerd door de Federatie Haarlemse Koren, zal in het teken staan van Andriessen en De Klerk. De Andriessen / De Klerk Stichting zal een lijst opstellen van koorwerken die hiervoor in aanmerking komen.

In de grote zaal van de Philharmonie zal een zogenoemde scratch worden georganiseerd. Onder leiding van Annelies Smit zullen amateurs en professionals de *Adagium Suite* van Albert de Klerk instuderen en uitvoeren. Met deze scratch wordt tevens het Korenlint-weekend / Open Monumentendag afgesloten.

Opening festival op vrijdagmiddag 15 september 2017 in het Stadhuis van Haarlem

Tijdens deze opening zullen het programmaboek en het jubileumboek (geschreven door Willem Jan Cevaal) gepresenteerd worden en worden aangeboden aan de burgemeester van Haarlem, de heer Bernt Schneiders. Daarnaast wordt een jubileum-cd gepresenteerd met orgelwerken van Andriessen en De Klerk, uitgevoerd door Wolfgang Baumgratz, oud-student van Albert de Klerk.

Openingsconcert Kathedrale Basiliek St. Bavo, 16 september 2017, 15.00 uur

Met werken van Andriessen en De Klerk. Wereldpremière van een door Louis Andriessen gecomponeerd orgelwerk (in opdracht van de Andriessen / De Klerk Stichting). Met medewerking van het gerenommeerde koor Haarlem Voices (dirigent Sarah Barrett). Tevens uitvoering van werken van Jurriaan Andriessen.

Koorconcert, St. Josephkerk, 17 september 2017, 15.00 uur

Geestelijke en wereldlijke koorwerken a cappella van Andriessen en De Klerk door het St. Joris Kamerkoor o.l.v. Bas Ramselaar. Herhaalde uitvoering van het nieuwe orgelwerk van Louis Andriessen.

Vesperdienst, Grote of St Bavokerk, 17 september 2017, 19.00 uur

met muziek van Andriessen en De Klerk

Orgelproject conservatoria

In samenwerking met o.a. Pieter van Dijk, Jos van der Kooy, Bas de Vroome en Theo Jellema (orgeldocenten aan de conservatoria te Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Groningen). Concerten door hoofdvakstudenten orgel op 19 en 26 september 2017 in de Grote of St. Bavokerk en op 3 oktober 2017 tijdens het slotconcert in de Philharmonie. Op zaterdag 23 september 2017 wordt in de St. Josephkerk een studiedag gehouden voor conservatoriumstudenten uit het hele land. Met onder anderen Gemma Coebergh en Lourens Stuifbergen (beiden oud-student van Albert de Klerk).

Concert met kamermuziek, Lutherse kerk, 22 september 2017, 20.00uur

Met kamermuziek voor viool, altviool en piano van Andriessen en De Klerk door onder

anderen violist Bob van der Ent en pianist Henry Kelder.

Orgelconcert, Kathedrale Basiliek St. Bavo, 23 september 2017, 15.00 uur

Orgelconcert door de Engelse organist Ben Saunders (met sopraan Francis van Broekhuizen). Repertoire: onder andere *Miroir de peine* van Andriessen (versie voor sopraan en orgel).

Koffieconcert, Pianohandel Andriessen, 24 september 2017, 11.30 uur

Liederencital (pianiste Laura Hölzenspies en sopraan Astrid Lammers). Met onder andere liederen van Andriessen, De Klerk, Debussy en Diepenbrock.

Koorconcert, Philharmonie, 24 september 2017, 15.00 uur

Uitvoering door het Concertkoor Haarlem o.l.v. Ger Vos. *Stabat Mater* – De Klerk; *L'Histoire de l'Enfant de Dieu* – Andriessen. Herhaling orgelwerk Louis Andriessen.

Opera *De Spiegel uit Venetië*, Stadsschouwburg, 27 september en 1 oktober 2017

Productie van de Stichting Haarlemse Opera in samenwerking met de Andriessen / De Klerk Stichting. Regie: Albert Bonnema; muzikale leiding: Andrew Wise.

Zie de bijgevoegde beschrijving van deze productie.

Wij hebben de Stichting Haarlemse Opera eveneens gevraagd een educatief onderdeel te ontwikkelen rond deze operaproductie, gericht op leerlingen van het Haarlemse primair en voortgezet onderwijs.

Koor- en orgelconcert, Kathedrale Basiliek St. Bavo, 30 september 2017, 15.00 uur

Geestelijke koorwerken en werken voor orgel van Andriessen en De Klerk. Kathedrale Koor o.l.v. Sanne Nieuwenhuijsen. Ton van Eck – orgel.

Feestelijk slotconcert Andriessen / De Klerk Festival, Philharmonie, 3 oktober 2017, 20.15 uur

Concert in samenwerking met de landelijke conservatoria. *Miroir de peine* in de versie voor sopraan en strijkers van Hendrik Andriessen zal worden uitgevoerd door sopraan Francis van Broekhuizen. Tevens klinkt het *Concert voor orgel en orkest* (1941) van Albert de Klerk, dat hij schreef voor zijn Prix d'Excellence. Daarnaast worden werken voor orgel en koperblazers uitgevoerd.

Overige concerten

In alle kerken in Haarlem wordt voorafgaand aan en tijdens de festivalperiode speciale aandacht besteed aan de werken van Andriessen en De Klerk, al of niet in het kader van liturgische vieringen.

Concerten door het hele land

Dit onderdeel valt buiten de verantwoordelijkheid van de Andriessen / De Klerk Stichting. Wel worden de ontwikkelingen op dit gebied met belangstelling gevolgd en waar nodig wordt geadviseerd.

Op dit moment is de programmering in ontwikkeling en zijn er nog geen definitieve

gegevens bekend. Uiteraard publiceren wij deze informatie te zijner tijd op de website van de Andriessen / De Klerk Stichting.

Samenwerkingspartners

In dit festival is sprake van een groot aantal samenwerkingspartners:

Organisaties

Gemeente Haarlem
Museum Haarlem
Familie Andriessen
Familie De Klerk
De Philharmonie Haarlem
Concertkoor Haarlem
Haarlem Voices
St. Joris Kamerkoor
Koorschool Haarlem
Pianohandel Andriessen
Federatie Haarlemse Koren / Korenlint
Muziekuitgeverij Donemus
Conservatoria
Orgelpark Amsterdam
Stichting Haarlemse Opera

Deskundige betrokkenen

Jos van der Kooy (stadsorganist Haarlem en orgeldocent Koninklijk Conservatorium Den Haag)
Pieter van Dijk, Theo Jellema, Bas de Vroome (orgeldocenten Conservatoria Amsterdam, Groningen en Rotterdam)
Louis Andriessen (componist)
Anton Pauw (organist Grote of St. Bavokerk)
Ton van Eck (organist Kathedrale Basiliek St. Bavo)

Comité van Aanbeveling

drs. Leo Samama (componist, musicoloog, docent en schrijver)
Frits Zwart (musicoloog, directeur Nederlands Muziek Instituut)
J. W. Remkes (commissaris van de Koning in de provincie Noord-Holland)
Jeff Hamburg (componist, voormalig voorzitter van GeNeCo)
Bernt Schneiders (burgemeester van Haarlem)
Paul Witteman (tv presentator, publicist over muziek)
Esther Gottschalk (directeur Nieuw Genootschap Nederlandse Componisten)
Felix Rottenberg (voorzitter Nieuw Genootschap Nederlandse Componisten)

Bestuur Andriessen / De Klerk Stichting

Gonny van der Maten, voorzitter
Gemma Coebergh, secretaris
Peter Klemann, penningmeester
Brigit de Klerk, lid
Willem Jan Cevaal, lid
Piet Hulsbos, lid

Commissie AdK17

Hilbrand Adema (voorzitter)
Nicolette Andriessen
Ernie Bongers
Ian Borthwick
Antje Ehrenburg
Piet Hulsbos
Peter Klemann
Gonny van der Maten
Hendrik de Regt

Financiën

Voor de financiering van dit project verwijzen wij naar de begroting en het dekkingsplan met toelichting. Uiteraard houden wij al onze geldgevers voortdurend op de hoogte van de ontwikkelingen rond het budget voor het festival. Na afloop stellen wij een eindafrekening van het festival op, die aan alle geldgevers zal worden toegezonden.

Verslaglegging en evaluatie

Aan het eind van het festival zullen alle ervaringen en resultaten worden samengevat en gebundeld. Wij zullen de ervaringen van de deelnamepartners enquêteren om na te gaan waar de resultaten zijn geboekt en deze resultaten delen met belangstellenden.

december 2015

Bestuur Andriessen / De Klerk Stichting
Commissie Andriessen / De Klerk 2017